

Kouvolan alueen liikuntatilojen jumppamattojen puhdistuskäytännöissä parannettavaa

Kouvolan kaupungin terveystarkastus suoritti valvontasuunnitelman mukaisen projektin kesällä 2024. Projektin tarkoituksena oli selvittää jumppamattojen pintapuhtautta ja puhdistuskäytäntöjä. Projektissa mukana olleissa kohteissa jumppamatot olivat pääosin ehjiä, mutta puhdistusvastuissa oli parannettavaa.

Projekti toteutettiin elo-syyskuun aikana 2024. Projekti oli ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvä. Tavoitteena oli selvittää Kouvolan alueen liikuntatilojen jumppamattojen pintapuhtautta ja puhdistuskäytäntöjä. Pintapuhtautta tutkittiin ottamalla pintapuhtausnäytteitä ja puhdistuskäytäntöjä selvitettiin haastattelemalla toimipaikkojen edustajia.

Projektissa oli mukana 23 yleistä liikuntatilaa Kouvolan alueelta. Kohteena oli kuntosaleja, joogastudioita, crossfit-saleja sekä liikuntahalleja. Liikuntatilojen matot vaihtelivat paksuista koko lattian peittävästä matoista ohuisiin konepestäviin joogamattoihin. Pintapuhtausnäytteet otettiin projektitarkastuksen yhteydessä ennalta ilmoittamatta. Näytteitä otettiin 46 kappaletta.

Jumppamattojen puhdistaminen oli huomioitu vain yhdeksän kohteen siivoussuunnitelmassa. Kuitenkin 12 kohteessa puhdistamista tehdään säännöllisesti henkilökunnan toimesta. Osassa liikuntapaikoista on asiakkaiden käytettävissä puhdistustarvikkeet ja asiakkaita ohjeistetaan puhdistamaan välineet käytön jälkeen. Kuudessa kohteessa jumppamattojen puhdistaminen ei ollut kenenkään vastuulla. Jumppamattoja puhdistettiin mm. nihkeäpyyhintänä, höyrypesurilla, vesipesuna ja pyykinpesukoneessa. Jumppamattojen kuntoa seurataan ja niitä uusitaan tarvittaessa.

Näytteet tutkittiin Kymen ympäristölaboratoriossa ja niistä analysoitiin bakteerien kokonaismäärä. Bakteeripesäkkeiden määrä vaihteli 10–2100 pmy/10 cm². Näytteistä hyvällä tasolla oli 52 % (24), tyydyttävällä tasolla oli 39 % (18), huonolla tasolla oli 4 % (2) ja erittäin huonolla tasolla oli 4 % (2). Näytteiden arviointia varten määritettiin omat raja-arvot, koska virallisia raja-arvoja jumppamattojen puhtaudelle ei ole käytettävissä. Pintapuhtausnäytteiden tulokset vaihtelivat paljon riippuen jumppamattojen käyttötarkoituksesta ja käyttömäärästä. Pääsääntöisesti parhaat tulokset saatiin ryhmäliikuntatunneilla käytettävistä jumppamatoista ja eniten epäkohtia havaittiin kohteissa, joissa jumppamatot olivat asiakkaiden yleisessä käytössä esim. kuntosaleilla. Jumppamatot näyttivät pääsääntöisesti silmämääräisesti puhtaille ja olivat hyväkuntoisia.

Projektin tarkoituksena oli kiinnittää toimijoiden huomio jumppamattojen puhdistuskäytäntöihin ja siihen, että niiden puhdistaminen kuuluu jonkun vastuulle. Terveystarkastuksen aiemmilla suunnitelmallisilla tarkastuksilla on tullut esiin, ettei jumppamattojen puhdistus ole aina kenenkään vastuulla. Tulosten pohjalta terveystarkastus ohjeisti kohteita tarvittaessa tehostamaan jumppamattojen puhdistamista ja lisäämään puhdistamisen osaksi siivoussuunnitelmaa.

Lisätietoja:

Piritta Lehtonen, terveystarkastaja, Kouvolan kaupunki, puh. 020 615 8005,
piritta.lehtonen(at)kouvola.fi